

Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje se sídlem v Ústí nad Labem
Protiepidemické oddělení.

Věc: Výskyt vši dětské

V současnosti se ve všech rozvinutých zemích světa zvyšuje výskyt vši dětské v důsledku její rezistence k některým odlišivacím prostředkům. Situace je stejná v naší republice. Zbavit vši je ze zákona povinností rodičů, výjimečně může tento úkol převzít ošetřující lékař, nikoliv však škola a její pedagogičtí pracovníci.

Napadení vši dětskou je považováno za infekční onemocnění s názvem pedikulóza.

Při zjištění výskytu **lezoucích živých vší ve vlasech** by měl být neprodleně aplikován účinný přípravek k tomu účelu určený a povolený.

Veš dětská (*Pediculus capitis*) je bezkřídlý hmyz, který žije pouze ve vlasech lidí. Bodá a sají krev. Délka těla se pohybuje mezi 2-3,5 mm, má tři páry nohou, které jsou opatřeny silnými drápy, kterými se přidrží vlasů. Samička klade vajíčka, zvaná hnidy, která přilepuje pevným tmelem na vlasy těsně u pokožky. Za 7 dní se z hnid vylíhnou larvy vší, které začínají ihned bodat a sát krev.

Čerstvě vylíhlé larvy jsou světle zbarvené, cca 1 mm dlouhé a snadno se přehlédnou. Než dospějí tak se 3 svlékají. Celý vývoj proběhne za 17 až 25 dní. Samičky se žijí 3-5 týdnů a během života naklade každá 50-150 vajíček. Larvy a dospělé vši sají 3x denně.

K přenosu vši dochází při těsném kontaktu s napadenou osobou, nejčastěji mezi příslušníky rodiny, mezi sourozenci, spolužáky ve škole nebo při různých pobytech dětí.

Přítomnost vší se projevuje nadměrným svěděním hlavy.

Veš dětská v našich podmínkách nepřenáší žádné původce infekčních onemocnění ani jiné objektivní potíže. Zavšivenost je problém společenský.

Spolehlivým důkazem zavšivenosti je nález živých vší při vyčesání – nejlépe hustým hřebenem tzv. všiváčkem nebo při prohlídce vlasů.

V České republice je k dispozici spolehlivý odlišivací prostředek DIFFUSIL H FORTE- dezinfekční spray. Do suchých vlasů aplikace stříky na 5-10 míst co nejbližší pokožce po rozhrnutí vlasů. Po nastříkání se prostředek rozetře po celém povrchu pokožky hlavy. Za 8-12 hodin po ošetření je možné vlasy umýt šamponem. V té době jsou zahubeny všechny živé vši. Pro likvidaci hnid a larev vší z nich vylíhnutých je nutné aplikaci přípravku v celém rozsahu **opakovat za 7 až 8 dní po první aplikaci**. Při výskytu vší v rodině nebo kolektivu je důležité ošetřit všechny osoby ve stejných intervalech, aby nedocházelo k přenosu vší z neošetřených osob na ošetřené.

Přípravek neodstraňuje mrtvé či živé hnidy!!! Ty je nutné mechanicky odstraňovat., částečně je lze vyčesat hustým hřebenem nebo vytřít vatovým navlhčeným tamponem. Jestliže je délka vlasu mezi přilepenou hnidou větší než 1 cm, jsou hnidy pravděpodobně mrtvé nebo prázdné po vylíhlé larvě.

Veš dětská vzdoruje všem běžným hygienickým úkonům, běžné česání, mytí vlasů, kadeřnickým úkonům např. barvení vlasů a trvalá ondulace je neúčinná a dále je nutné varovat před používáním tzv. "lidových prostředků" např. petroleje apod., kdy může dojít k vážným komplikacím.

Jediným možným preventivním opatřením proti vši dětské jsou časté prohlídky vlasů a v případě nálezu živých vší neodkladné odlišivání. K odlišivání používat přípravky k tomuto úkonu určené a pečlivě pročíst návod a dodržovat uvedený postup na obalu přípravku.

Únor 2009

MUDr. Dagmar Nebáznivá
vedoucí protiepidemického oddělení